

BEVARINGSFORENINGEN FOR LANGELAND OG STRYNØ

Nyhedsbrev august 2024

Siden sidst

Torsdag den 4. juli havde vi en festlig indvielse af Spilhuset. Efter en lang og flot indsats, og til sidst nyt tag af tømrermester Till Thomsen og hans makker, er spilhuset stort set færdigt. I den kommende tid skal huset også males indvendig, og vi planlægger at sætte en vindfløj på spiret. På sigt skal spilhuset sammen med bddingen overdrages fra kommunen til den nye forening *Rudkøbing historiske Fiskerihavn*, men konkret afventer den kommende helhedsplan for havnen.

Søndag den 11. august havde vi inviteret dem, der havde lyst, til at give et nap med at gøre pænt rundt om Tranekær gamle Skole. Den fredede bygning fra 1800 har længe ligget som en skamplet midt i den historiske slotsby, men har nu fået nye ejere, Wiliam og Clara, som har gode tanker om bygninger og er på vej til at rejse midler til en istandsættelse. I mellemtiden vil vi fra Bevaringsforeningen hjælpe dem, så godt vi kan. Vi regner med at invitere til endnu en arbejdsdag i oktober med oprydning i det indre.

Torsdag den 15. august havde vi så en meget vellykket rundvisning på Nedergaard. Godset ejes nu af Caspar Sophus Jebsen, og i de forløbne 2-3 år har Jebsen-fonden gjort et stort arbejde med at istandsætte udlængerne, indrette dem til bolig, mødelokaler, varmefyr os. ligesom et interessant orangeri i haven er blevet genskabt. Bygningsforvalter Christian Midtaard Dam fortalte levende og engageret om arbejdet, om principper og løsninger ved rerstaurering og om de store krav til håndværkerne om at bruge gamle, sikre metoder. Samtidig er der i en udlænge indrettet værksteder for restaureringshåndværkere, hvor både egne og udefra kommende håndværkere kan arbejde. her fortalte malermesteren bl.a. om linoliemaling og restaurering af træ. De 30 deltagere fik e fin eftermiddag, og til sidst gjorde en kold øl eler vand godt i varmen.

Forslag til årets bygning- og anlægspræmie søges

Nu er det tid til at vælge, hvilke bygninger eller anlæg, der skal have årets bygningspræmie, som uddeles af Bevaringsforeningen og Langeland Kommune. I 2021 gik præmien til bagenbjerg Mølle, i 2022 til den gamle Borgmestergård og 2023 til Godskontoret på Tranekær. Vi efterlyser nu nye forslag - som skal indsendes til os *inden 15. september*. Derefter samler vi forslagene og sender til kommunen. 26. september udvælges kandidaterne, og præmien bliver uddelt på Arkitekturens Dag 7. oktober.

Lige nu er der følgende forslag på bordet:

- Fiskerbod, Bagenkop (restaurering og genoplivning)
- Købmandsbutik på Strynø (nybyggeri)
- Værelsesfløj, "Skovfogedhuset" ved Broløkke (nybyggeri)
- Sidsel Bagersgade 11 (restaurering)
- Bastemosegård, Bastemosevej 11, stuehus (restaurering)
- Langesøvej 5, Tranekær (nybyggeri)

Dvs. for en gang skyld forslag om både restaureringer og nybyggeri. Kom endelig med flere forslag!!!

Helhedsplan for Rudkøbing havn sættes i gang

Efter sagen om et højhus på 12 etegare på Rudkøbing Havn, som heldigvis faldt med et brag, tod det klart for alle, at der er brug for en helhedsplan og en samlet lokalplan for Rudkøbing Havn fra broen til Rue Mark. Bevaringsforeningen har skubbet stærkt på og fodret politikerne med synspunkter og konkrete forslag til, hvad der skal ske. Og nu sættes processen i gang! Den 27. august blev kommissoriet for arbejdet vedtaget; derefter kommer sagen på Økonomiudvalgsmøde den 2. september, og 9. september forventes igangsætningen vedtaget af kommunalbestyrelsen.

For arbejdet nedsættes en styregruppe, som bliver Klima-, Trafik- og Teknikudvalget, og derefter nedsættes grupper af sparringpartnere: relevante foreninger, erhverv og borgergrupper mv. Samtidig igangsættes en forundersøgelse, som dels kortlægger det materiale, som allerede foreligger mht. havneområdet, dels analyserer områdets kvaliteter, udviklingsmuligheder og udviklingsscenarier. Målet er at der udarbejdes foreksllige principper og brugsmuligheder for de enkelte rum i havneområdet, som kan danne grundlag for en endelig konkret lokalplan.

Helhedsplanens fokus bliver især

- at skabe bedre sammenhæng mellem by og havn
- at skabe rammer og muligheder for investorr
- at bevare områdets autencitet og mangfoldighed gennem blandet bolig, erhverv, fritid og turisme
- at give plads til maritime og liberale erhverv
- tilgodese klimatilpasning og bæredygtighed.

Det lyder jo godt - og Bevaringsforeningen glæder sig til at deltage i og bidrage til arbejdet og resultatet!

Kommende aktiviteter

- I oktober-november vil foreningen holde et *møde om fredede og bevaringsværdige bygninger* - hvor vi vil belyse, hvodrdan bygningerne udvælges, hvad der er ejernes forpligtelser og rettigheder, muligheder for tilskud og skattefradrag mv. Lige nu arbejder vi med at skaffe 1-2 eksperter udefra. Mere herom i næste nyhedsbrev!
- Som led i den politiske aftale om "Mere liv i bymidter og landdistrikter" fra 2021 er der nu afsat midler til bl.a. fornyekse af bymidter, lokale velfærdscentre mv. Samtiig arbejdes der på en national oversigt over de mest bevaringsværdige bykerner - og endelig forpligtes kommunerne nu til at udarbejde *strategiske planer for bymidten i byer på mellem 5. og 20.000 indbyggere* - dvs. på Langeland = Rudkøbing. - Udarbejdelsen af en sådan strategi for Rudkøbing bymidte vil forhåbentlig styrke den hidtidige politik med at beholde handelen i midtbyen - men samtidig kan arbejdet afføde spændende ideer for bl.a. genbrug af tomme bevaringsværdige bygninger, nye anvendelser af eksisterende bygningsmasse osv.

- Bevaringsforeningen arbejder også p.t. med et projekt om ormidling af gamle og bevaringsværdige bygninger, specielt rettet mod skolebørn - i første omgang på Nordlangeland, i samarbejde med Nordlangelands lokalhistoriske Arkiv

På gensyn i foreningen!

Peter Dragsbo
formand